

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар
хот**ЭРҮҮГИЙН ХЭРЭГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/2.2 дугаар зүйлийн 10, 11, 12 дахь хэсэг:

“10.Энэ хуулийн 31.4 дүгээр зүйлд заасан үндэслэлээр сэжигтнийг баривчлах тухай прокурорын саналыг уг хэрэг гарсан газрын харьяалах шүүх, хэрэв сэжигтэн өөр шүүхийн харьяалах нутаг дэвсгэрт оршин байгаа нь тогтоогдвол тухайн газрын харьяалах шүүх хянан шийдвэрлэнэ.

11.Энэ хуулийн 31.5 дугаар зүйлд заасны дагуу хойшлуулшгүйгээр баривчилсан сэжигтэнд цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах тухай прокурорын саналыг уг хэрэг гарсан газрын харьяалах шүүх, эсхүл тухайн баривчлах ажиллагаа явагдсан газрын харьяалах шүүх хянан шийдвэрлэнэ.

12.Монгол Улсын хилийн гадна үйлдэгдсэн, гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газрыг тогтоох боломжгүй, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хамаарах хилийн чанадад байгаа Дипломат төлөөлөгчийн газрын эзэмшил нутаг, усан, агаарын орон зайд байгаа Монгол Улсын усан онгоц, агаарын хөлөгт гарсан гэмт хэргийн сэжигтнийг шүүхийн зөвшөөрөлтэй баривчлах, эсхүл яллагдагчид цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах тухай прокурорын саналыг тухайн хэрэгт хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалт явуулж байгаа газрын харьяалах шүүх хянан шийдвэрлэнэ.”

2/3.1 дүгээр зүйлийн 5, 6 дахь хэсэг:

“5.Шүүх энэ хуулийн 14.1 дүгээр зүйлийн 1.2, 1.3 дахь хэсэгт заасан таслан сэргийлэх арга хэмжээ, 31.5 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэгт заасан асуудлыг хянан шийдвэрлэх ажиллагааг хуанлийн өдөр бүр шөнийн цагаас бусад цагт тасралтгүй хэрэгжүүлнэ.

6.Энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасан шүүхийн хянан шийдвэрлэх ажиллагааг тасралтгүй хэрэгжүүлэх журмыг Улсын Дээд шүүх батална.”

3/5.2 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэг:

“8.Сэжигтэн, яллагдагч, шүүгдэгчид өмгөөлөгч томилж, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцуулах журмыг Монголын Өмгөөлөгчдийн Холбооны саналыг харгалзан хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

4/14.10 дугаар зүйлийн 6, 7, 8, 9 дэх хэсэг, тайлбар:

“6.Мөрдөгч яллагдагчийг цагдан хорих хугацааг сунгах тухай саналаа хугацаа дуусахаас 5 хоногийн өмнө прокурорт хүргүүлнэ.

7.Прокурор мөрдөгчийн саналыг үндэслэлтэй гэж үзвэл цагдан хорих хугацааг сунгах тухай саналаа даруй шүүхэд хүргүүлнэ.

8.Шүүх цагдан хорих хугацааг сунгах тухай прокурорын саналыг хугацаа дуусахаас 3 хоногийн өмнө хянан хэлэлцэж, цагдан хорих хугацааг сунгах, эсхүл сунгахыг татгалзах тухай шийдвэр гаргана.

9.Энэ зүйлийн 2, 3 дахь хэсэгт заасан яллагдагчийн цагдан хорих хугацааг баривчилсан, эсхүл яллагдагчийг цагдан хорьсон өдрөөс эхлэн прокурор хэргийг шүүхэд шилжүүлэх хүртэл тоолно.

Тайлбар: - Шүүхийн шатанд шүүгдэгчийг цагдан хорих хугацаа нь Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 14.10 дугаар зүйлд заасан яллагдагчийг цагдан хорих нийт хугацаанд хамаарахгүй.”

5/17.2 дугаар зүйлийн 5-12 дахь хэсэг:

“5.Гэм буруугаа сайн дураар хүлээн зөвшөөрч, хэргээ хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлүүлэх хүсэлт гаргасан боловч өмгөөлөгч авахаас татгалзсан яллагдагчид өмгөөлөгч томилж, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцуулах журмыг Хууль зүйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, Өмгөөлөгчдийн холбооны холбооны ерөнхийлөгч хамтран баталж, хэрэгжүүлнэ.

6.Хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэх эрүүгийн хэргийн яллагдагчид Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 7 дугаар бүлэгт заасан эрх, үүргээс гадна дараах эрхийг тусгайлан танилцуулна:

6.1.эх хэлээрээ, эсхүл өөрийн сайн мэдэх хэлээр мэдүүлэг өгөх, шаардлагатай бол орчуулагч, хэлмэрч авах, мэдүүлэг өгөхөөс татгалзах;

6.2.өмгөөлөгчөөс хууль зүйн туслалцаа авах;

6.3.ямар хэрэгт яллагдаж байгаага мэдэх, тухайн гэмт хэрэгт оногдуулахаар заасан эрүүгийн хариуцлагын төрөл, хэмжээний талаар мэдээлэл авах;

6.4.прокурорын санал болгосон эрүүгийн хариуцлагын төрөл, хэмжээг хүлээн зөвшөөрөх, эсхүл татгалзах;

6.5.эрүүгийн хариуцлагын төрөл, хэмжээний талаар өөрийн саналыг илэрхийлэх;

6.6.прокурорын яллах дүгнэлтийн үндэслэл болсон нотлох баримттай танилцах, эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явуулах хүсэлт гаргах, шинээр баримт сэлт гаргаж өгөх;

6.7.шүүх хуралдаанд биечлэн оролцож, прокурортой хийсэн тохиролцооны талаар тайлбар хэлэх;

6.8.мөрдөгч, прокурор, шүүгч, нарийн бичгийн даргыг татгалзах гаргах хүсэлт гаргах;

6.9.шүүх шийдвэр гаргахаар зөвлөлдөх тасалгаанд орохоос өмнө прокурортой хийсэн тохиролцооноос татгалзах;

6.10.шүүх хуралдааны тэмдэглэлтэй танилцах, түүнд засвар оруулах тухай хүсэлт гаргах;

6.11.эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийг ноцтой зөрчсөн үндэслэлээр давж заалдах журмаар гомдол гаргах;

6.12.бусад оролцогчоос гаргасан гомдол, эсэргүүцэлтэй танилцах, түүнд тайлбар гаргах.

7.Хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэх эрүүгийн хэргийн хохирогчид Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 8 дугаар бүлэгт заасан эрх, үүргээс гадна дараах эрхийг тусгайлан танилцуулна:

7.1.эх хэлээрээ, эсхүл өөрийн сайн мэдэх хэлээр мэдүүлэг өгөх, шаардлагатай бол орчуулагч, хэлмэрч авах;

7.2.өөрийн болон гэр бүлийн гишүүд, эцэг, эх, үр хүүхдийнхээ эсрэг мэдүүлэг өгөхгүй байх;

7.3.өөрт учирсан хохирол, хор уршгийг нэхэмжлэх, нөхөн төлүүлэх хүсэлт гаргах;

7.4.хохирол нөхөн төлөх талаар яллагдагчийн гаргасан саналыг хүлээн зөвшөөрөх, эсхүл татгалзах;

7.5.шүүхэд баримт сэлт гаргаж өгөх, нотлох баримт шалгуулах хүсэлт гаргах;

7.6.өмгөөлөгчөөс хууль зүйн туслалцаа авах;

7.7.эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны талаар мэдээлэл авах;

7.8.мөрдөгч, прокурор, шүүгч, нарийн бичгийн даргыг татгалзах гаргах хүсэлт гаргах;

7.9.шүүх хуралдаанд биечлэн оролцож, прокурорын яллагдагчтай хийсэн тохиролцооны талаар санал хэлэх;

7.10.шүүх хуралдааны тэмдэглэлтэй танилцах, засвар оруулах талаар хүсэлт гаргах;

7.11.шүүх прокурорын яллагдагчтай хийсэн тохиролцоог баталж шийдвэрлэхдээ Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийг ноцтой зөрчсөн үндэслэлээр давж заалдах гомдол гаргах;

7.12.бусад оролцогчийн гаргасан гомдол, эсэргүүцэлтэй танилцах, түүнд тайлбар гаргах.

8.Хэд хэдэн гэмт хэрэг үйлдсэн яллагдагч зарим хэргээ хүлээн зөвшөөрөөгүй бол түүнд холбогдох хэргийг бүхэлд нь хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэхгүй.

9.Нэг, эсхүл хэд хэдэн гэмт хэрэг хамтран үйлдсэн яллагдагч нарын зарим нь гэм буруугаа бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн хүлээн зөвшөөрөөгүй бол тухайн яллагдагч нарт холбогдох хэргийг хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэхгүй.

10.Гэм буруугаа хүлээн зөвшөөрч, гэмт хэргийг нотлоход дэмжлэг үзүүлсэн хүнд холбогдох хэргийг бусад яллагдагч нарт холбогдох хэргээс тусгаарласан бол түүнд холбогдох хэргийг хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэж болно.

11.Эрүүгийн хэргийг ердийн журмаар хянан шийдвэрлэсэн нь гэм буруугаа хүлээн зөвшөөрч, гэмт хэргийг нотлоход дэмжлэг үзүүлсэн хүнд Эрүүгийн хуулийн ерөнхий ангийн 6.7 дугаар зүйлд заасныг журамлан ял оногдуулахад саад болохгүй.

12.Хуулийн этгээдийн үйлдсэн гэмт хэргийг хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэхгүй.”

6/17.3 дугаар зүйлийн 5-9 дэх хэсэг:

“5.Яллагдагчийн хүлээн зөвшөөрсөн прокурорын саналд энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт зааснаас гадна дараах нөхцөл байдлыг тусгаж, хэрэгт хавсаргана.

5.1.эрүүгийн хариуцлагын талаар тохиролцоо хийгдсэн огноо, газар;

5.2.хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явуулсан албан тушаалтны эцэг/эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албан тушаал;

5.3.яллагдагч, түүний хууль ёсны төлөөлөгч, өмгөөлөгчийн талаарх мэдээлэл;

5.4.гэмт хэрэг үйлдсэн огноо, газар, хэргийн товч агуулга;

5.5.гэмт хэргийн үндсэн шинж;

5.6.гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ, хор уршгийн шинж чанар;

5.7.яллагдагчийн хохирол нөхөн төлсөн, эсхүл хохирол нөхөн төлөхөө бодитой илэрхийлсэн байдал;

5.8.яллагдагчид эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхэд харгалзан үзэх хөнгөрүүлэх, хүндрүүлэх нөхцөл байдал;

5.9.яллагдагчийн биеийн байцаалт;

5.10.яллагдагч хэд хэдэн гэмт хэрэг үйлдсэн бол түүний үйлдэл тус бүрт хүлээлгэх эрүүгийн хариуцлагын төрөл, хэмжээ;

5.11.Эрүүгийн хуулийн 6.8, 6.9 дүгээр зүйлд заасан журмын ял нэгтгэснээр яллагдагчийн нийт эдлэх ялын төрөл, хэмжээ;

5.12.Эрүүгийн хуулийн 7.5 дугаар зүйлд заасны дагуу хураалгах хөрөнгө, орлого;

6.Прокурор яллагдагчийн гэм буруу, түүнд хүлээлгэх эрүүгийн хариуцлагын талаар яллагдагчийн хүлээн зөвшөөрч, гарын үсэг зурж баталгаажуулсан саналыг яллах дүгнэлтийн хавсралтад тусгаж, хэргийг 7 хоногийн дотор шүүхэд шилжүүлнэ.

7.Прокурорын яллах дүгнэлтийн хавсралтад дараахь зүйлийг тусгана.

7.1.яллагдагчтай хийсэн тохиролцооны агуулга;

7.2.яллагдагчид авсан таслан сэргийлэх арга хэмжээ;

7.3.гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирлыг яллагдагч нөхөн төлсөн, эсхүл нөхөн төлөхөө илэрхийлсэн байдал;

7.4.мөрдөн шалгах ажиллагаанд гарсан зардлын тооцоо;

7.5.хэрэгт хураагдсан, битүүмжлэгдсэн хөрөнгө, эд мөрийн баримт, тэдгээрийн оршин байгаа газар;

7.6.прокурорын яллагдагчтай хийсэн тохиролцоог батлах хүсэлт.

8.Прокурор хэргийг хэзээ, аль шүүхэд шилжүүлсэн талаар яллагдагч, түүний өмгөөлөгч, хохирогч, түүний хууль ёсны төлөөлөгчид бичгээр мэдэгдэнэ.

9.Прокуророос эрүүгийн хэргийг шүүхэд шилжүүлсний дараа оролцогч хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаатай холбоотой санал, хүсэлтээ харьяалах шүүхэд гаргана.”

7/17.4 дүгээр зүйлийн 10, 11 дэх хэсэг:

“10.Прокурор гэм буруугаа хүлээн зөвшөөрсөн яллагдагч, түүний өмгөөлөгчтэй эрүүгийн хариуцлагын талаар тохиролцоо хийхэд баримтлах аргачлал, журмыг Улсын дээд шүүх, Улсын ерөнхий прокурорын газартай хамтран баталж, хэрэгжүүлнэ.”

11.Гэм буруугаа сайн дураар хүлээн зөвшөөрч, хэргийг хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэх хүсэлт гаргасан яллагдагч нь Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 11.4 дүгээр зүйлд заасан хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны зардал төлөхөөс чөлөөлөгдөнө.”

8/34.16 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

“6.Энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасан ажиллагааг шүүхээс тогтоосон хугацаанд биелүүлэх боломжгүй тухай прокурорын саналыг үндэслэн шүүх хуралдааныг нэг удаа 30 хүртэл хоногоор хойшлуулж болно.”

9/39.9 дүгээр зүйлийн 1.6, 1.7 дахь заалт:

“1.6.анхан шатны шүүхийн шийдвэрийг бүхэлд нь, эсхүл зарим хэсгийг хүчингүй болгож, хэргийг дахин хэлэлцүүлэхээр шүүхэд буцаах;

1.7.хэргийн зүйлчлэл, ялыг хөнгөрүүлж өөрчлөх, эсхүл прокурорын эсэргүүцэл, хохирогч, хохирогчийн хууль ёсны төлөөлөгчийн гомдлыг үндэслэн прокуророос эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэмжээ хязгаарын дотор хэргийн зүйлчлэл, ялыг хүндрүүлэх.”

10/39.13 дугаар зүйл:

“39.13 дугаар зүйл.Давж заалдах шатны шүүх хэргийг анхан шатны журмаар хянан шийдвэрлэх

1. Давж заалдах шатны шүүх нь Эрүүгийн хуулийн Арван есдүгээр бүлэг, Хорин хоёрдугаар бүлэгт заасан эрүүгийн хэргийг энэ хуулийн Гучин есдүгээр бүлэгт заасан давж заалдах шатны шүүхийн эрх хэмжээг хэрэгжүүлэхгүйгээр энэ хуулийн VII хэсэгт заасан анхан шатны журмаар хянан шийдвэрлэнэ.

2. Эрүүгийн хуулийн Хорин хоёрдугаар бүлгийн 22.1 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, 22.4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, 22.10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан гэмт хэргийг хянан шийдвэрлэхэд хялбаршуулсан журмыг хэрэглэх хүсэлтийг хүлээн авахгүй.

3. Энэ хуульд заасан хугацаанд давж заалдах гомдол, эсэргүүцэл гаргаагүй бол уг хугацаа дуусмагц анхан шатны журмыг хэрэглэж хэрэг, маргааныг шийдвэрлэсэн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрийг гүйцэтгэнэ.

4. Давж заалдах гомдол, эсэргүүцэл гаргасан бол анхан шатны журмыг хэрэглэж хэрэг, маргааныг шийдвэрлэсэн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрийг хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн гүйцэтгэнэ.

5. Дараах тохиолдлоос бусад үед хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны ердийн хугацаа үйлчилнэ.

5.1. Энэ хуулийн 33.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан хугацаанд яллагдагчийг шүүхэд шилжүүлэх асуудлыг шийдвэрлэх боломжгүй бол тухайн шүүхийн Ерөнхий шүүгчийн захирамжаар хугацааг дахин 15 хүртэл хоногоор сунгаж болно.

5.2. Хяналтын шатны шүүх давж заалдах журмаар хэрэг хянан шийдвэрлэх энэ хуулийн 39.2 дугаар зүйлд заасан хугацааг хэргийн ээдрээ төвөгтэй байдлыг харгалзан Эрүүгийн хэргийн танхимын тэргүүн 15 хүртэл хоногоор сунгаж болно.”

11/40.5 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

“6. Хяналтын шатны шүүх прокуророос шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн хүрээнд шүүгдэгчид холбогдох хэргийн зүйлчлэл, ялыг хөнгөрүүлж, эсхүл прокурорын эсэргүүцэл, хохирогч, хохирогчийн хууль ёсны төлөөлөгчийн гомдлыг үндэслэн прокуророос эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэмжээ хязгаарын дотор хэргийн зүйлчлэл, ялыг хүндрүүлж болно.”

12/40.8 дугаар зүйлийн 1.8, 1.9 дэх заалт:

“1.8. анхан болон давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрийг бүхэлд нь, эсхүл зарим хэсгийг хүчингүй болгож, хэргийг дахин хэлэлцүүлэхээр шүүхэд буцаах;

1.9. хэргийн зүйлчлэл, ялыг хөнгөрүүлж өөрчлөх, эсхүл прокурорын эсэргүүцэл, хохирогч, хохирогчийн хууль ёсны төлөөлөгчийн гомдлыг үндэслэн прокуророос эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэмжээ хязгаарын дотор хэргийн зүйлчлэл, ялыг хүндрүүлэх.”

13/40.13 дугаар зүйл:

“40.13 дугаар зүйл. Хяналтын шатны шүүх хэрэг, маргааныг давж заалдах журмаар хянан шийдвэрлэх

1.Хяналтын шатны шүүх нь Эрүүгийн хуулийн Арван есдүгээр бүлэг, Хорин хоёрдугаар бүлэгт заасан эрүүгийн хэргийг энэ хуулийн Дөчдүгээр бүлэгт заасан хяналтын шатны шүүхийн эрх хэмжээг хэрэгжүүлэхгүйгээр энэ хуулийн VIII дугаар хэсэгт заасан давж заалдах шатны журмаар хянан шийдвэрлэнэ.

2.Хяналтын шатны шүүх нь гомдол, эсэргүүцлийг хянан шийдвэрлэхдээ тухайн хэргийн бүх ажиллагаа, шийдвэрийг бүхэлд нь хянах ба анхан шатны журмаар хэрэг хэлэлцсэн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрийг энэ хуулийн 39.5 дугаар зүйлд зааснаас гадна шүүх хуулийг Улсын дээд шүүхийн албан ёсны тайлбарт нийцүүлж хэрэглэсэн эсэхийг хянан.

3. Давж заалдах журмаар хэрэг шийдвэрлэсэн хяналтын шатны шүүхийн тогтоол шүүхийн эцсийн шийдвэр байх ба уг тогтоолд гомдол гаргахгүй.

4.Давж заалдах журмаар хэрэг шийдвэрлэсэн хяналтын шатны шүүхийн шийдвэрийг шүүгчийн тусгай саналын хамт хэрэгт хавсаргаж, шийдвэрийн хувийг энэ хуулийн 36.13 дугаар зүйлд заасны дагуу гомдол, эсэргүүцэл гаргагчид гардуулна.”

2 дугаар зүйл. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 1.4 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх заалтын “анхан шатны шүүх”, 1.6 дахь заалтын “давж заалдах шатны шүүх гэж” гэсний дараа “Эрүүгийн хуулийн Арван есдүгээр бүлэг, Хорин хоёрдугаар бүлэгт зааснаас бусад” гэж, 3.3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “хорих ял оногдуулахаар заасан” гэсний дараа “, Эрүүгийн хуулийн Арван есдүгээр бүлэг, Хорин хоёрдугаар бүлэгт заасан” гэж, 14.13 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “яллагдагчийг оролцуулна.” гэсний дараа “Шүүхийн хэлэлцүүлэгт прокурор, яллагдагч, түүний хууль ёсны төлөөлөгч, өмгөөлөгчийг цахимаар оролцуулж болно.” гэж, 15.8 дугаар зүйлийн 5.1 дэх заалтын “шийдвэрийг өөрчлөх” гэсний дараа “, хүчингүй болгох” гэж 17.4 дүгээр зүйлийн 6 дахь хэсгийн “шийдвэрлэнэ.” гэсний дараа “Энэхүү шийдвэрт прокурор, оролцогч гомдол, эсэргүүцэл гаргаж болохгүй.” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн дараах зүйл, хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/14.9 дүгээр зүйл:

“14.9 дүгээр зүйл.Цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ

1.Шүүх Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид хорих ял оногдуулахаар заасан гэмт хэргийн яллагдагчид өөр төрлийн таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах боломжгүй гэж үзвэл дараахь үндэслэлээр цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авч болно:

1.1.эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанаас оргон зайлахыг завдсан, оргон зайлсан;

1.2.шүүгч, прокурор, мөрдөгч, хохирогч, гэрч, шинжээч, гэмт хэрэг хамтран үйлдсэн хүнийг дарамталсан, сүрдүүлсэн, эсхүл тэдгээрийн амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулах үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа;

1.3 хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд хохирол учруулах, эсхүл оргон зайлах, эсхүл хэргийн ул мөр, эд мөрийн баримт, нотлох баримтыг устгах, өөрчлөх, зөөвөрлөх, нуун далдлах, үрэгдүүлэх, хуурамчаар үйлдэх, гэмт хэрэг үйлдэх, гэмт

хэргээ төгсгөх, эсхүл гэрч, хохирогч, хамтран гэмт хэрэг үйлдсэн хүнд хууль бусаар нөлөөлөх үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа;

1.4.урьд нь авсан таслан сэргийлэх арга хэмжээг зөрчсөн, шүүх, прокурорын мэдэгдэх хуудсаар дуудахад хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ирээгүй.

2.Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид хорих ялын доод хэмжээг найман жил, түүнээс дээш хугацаагаар оногдуулахаар заасан гэмт хэргийн яллагдагчид дараахь үндэслэлийн аль нэг нь тогтоогдвол цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авч болно:

2.1.Энэ хуулийн 31.5 дугаар зүйлийн 1.1, 1.3-т заасан нөхцөл;

2.2.эд хөрөнгө, бусад нөхцөл байдлын улмаас эрхшээлдээ байгаа насанд хүрээгүй хүний эсрэг, эсхүл амь нас, эрүүл мэнд, бусад шалтгааны улмаас өөрийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах чадваргүй хүний эсрэг гэмт хэрэг үйлдсэн;

2.3.зохион байгуулалттай гэмт хэрэг үйлдэхэд хамтран оролцсон;

2.4.оршин байх хаяг нь тодорхойгүйн улмаас мэдэгдэх хуудсаар дуудах боломжгүй.

3.Яллагдагч өөрийн амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулах, эсхүл түүний амь нас, эрүүл мэндэд аюул учирч болох үндэслэл бүхий баримт, мэдээлэл байгаа бол прокурорын гаргасан саналыг үндэслэн яллагдагчийн аюулгүй байдлыг хангах зорилгоор түүнд цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авч болно.”

2/14.10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

“2.Шүүх энэ хуулийн 14.9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан үндэслэл арилаагүй гэж үзвэл яллагдагчид авсан цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээний хугацааг тухай бүр 1 сар хүртэл хугацаагаар сунгах ба яллагдагчийг цагдан хорих нийт хугацаа Эрүүгийн хуульд хорих ялын дээд хэмжээг 5 жил хүртэл хугацаагаар оногдуулахаар заасан гэмт хэрэгт 12 сар, Эрүүгийн хуульд хорих ялын дээд хэмжээг 5 жилээс дээш хугацаагаар оногдуулахаар заасан гэмт хэрэгт 18 сараас хэтэрч болохгүй.”

3/17.4 дүгээр зүйлийн 7 дахь хэсэг:

“7.Энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасны дагуу гаргасан шүүхийн шийдвэрт талууд, оролцогч гагцхүү Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийг ноцтой зөрчсөн тохиолдолд давж заалдах, эсхүл хяналтын журмаар гомдол, эсэргүүцэл гаргаж болно.”

4/31.5 дугаар зүйл:

“31.5 дугаар зүйл.Сэжигтнийг хойшлуулшгүйгээр баривчлах

1.Мөрдөгч сэжигтнийг дараахь тохиолдолд хойшлуулшгүйгээр баривчилж болно:

1.1.гэмт хэрэг үйлдэж байх үед, эсхүл үйлдсэн дор нь, эсхүл гэмт хэрэг үйлдсэн газраас зугтах үед, эсхүл эрэн сурвалжлах ажиллагааны явцад барьсан;

1.2.өөрийн болон бусдын амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгөд хохирол учруулах, эсхүл оргон зайлах, эсхүл хэргийн ул мөр, эд мөрийн баримт, нотлох баримтыг устгах, өөрчлөх, зөөвөрлөх, нуун далдлах, үрэгдүүлэх, хуурамчаар үйлдэх, гэмт хэрэг үйлдэх, гэмт хэргээ төгсгөх, эсхүл гэрч, хохирогч, хамтран гэмт хэрэг үйлдсэн хүнд хууль бусаар нөлөөлөх үндэслэл илэрсэн;

1.3.гэмт хэрэг үйлдсэн гэж гэрч, хохирогч шууд заасан;

1.4.хэргийн газарт болон тухайн хүний хувцас, бие, орон байр, эд зүйл, тээврийн хэрэгсэлд ул мөр илэрсэн;

1.5.хэн болох нь тогтоогдоогүй;

1.6.Монгол улсад тодорхой оршин суух хаяггүйн улмаас түүнийг мэдэгдэх хуудсаар дуудах боломжгүй.

Тайлбар: Энэ зүйлийн 1.1, 1.3, 1.4-г заасан нөхцөл нь 1.2, 1.5, 1.6-д заасан нөхцөлийн аль нэг нь бий болоогүй үед дангаараа сэжигтнийг хойшлуулшгүйгээр баривчлах үндэслэл болохгүй.

2.Мөрдөгч сэжигтнийг баривчилсан даруй прокурорт мэдэгдэж, прокурор баривчлах ажиллагаа хуульд нийцсэн эсэхийг хянаж дараахь шийдвэрийн аль нэгийг гаргана:

2.1.мөрдөгчийн тогтоолыг баталж, шүүхэд даруй хүргүүлэх;

2.2.мөрдөгчийн тогтоолыг үндэслэлгүй гэж үзвэл батлахаас татгалзах.

3.Прокурор яллагдагчид цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах үндэслэлтэй гэж үзвэл саналаа баривчлах хугацаа дуусахаас 24 цагийн өмнө шүүхэд хүргүүлнэ.

4.Шүүх энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан прокурорын саналыг хүлээн авснаас хойш даруй, эсхүл 24 цагийн дотор шүүхийн хэлэлцүүлгийг товлон явуулж, баривчлах ажиллагааг хүчинтэйд тооцох, прокурорын саналыг үндэслэн яллагдагчид цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах эсэхийг хянан шийдвэрлэнэ.

5.Мөрдөгч энэ хуулийн 30.17 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан үндэслэлтэй бол хойшлуулшгүйгээр баривчилсан сэжигтэнд эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах саналаа сэжигтнийг баривчилснаас хойш прокурорт даруй хүргүүлнэ.

6.Прокурор мөрдөгчийн саналыг үндэслэлтэй гэж үзвэл саналыг хүлээн авснаас хойш 6 цагийн дотор баривчилсан сэжигтэнд эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах эсэхийг шийдвэрлэнэ.

7.Хууль бусаар баривчлагдсан сэжигтнийг прокурор даруй суллана.

8.Хойшлуулшгүйгээр явагдсан баривчлах ажиллагааны талаар суллагдсан сэжигтэн, түүний хууль ёсны төлөөлөгч, өмгөөлөгч шүүхэд гомдол гаргасан бол прокурор гомдлыг хянуулахаар холбогдох материалыг харьяалах шүүхэд даруй хүргүүлнэ.

9.Шүүх гомдлыг Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн Арван тавдугаар бүлэгт заасан журмын дагуу хянан шийдвэрлэнэ. Баривчлагдсан сэжигтэн, түүний хууль ёсны төлөөлөгч, өмгөөлөгч хүсэлт гаргавал тэднийг шүүхийн хэлэлцүүлэгт оролцуулна.”

5/39.1 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэг:

“4.Давж заалдах шатны шүүх прокуророос шүүхэд шилжүүлсэн хэргийн хүрээнд шүүгдэгчид холбогдох хэргийн зүйлчлэл, ялыг хөнгөрүүлж, эсхүл прокурорын эсэргүүцэл, хохирогч, хохирогчийн хууль ёсны төлөөлөгчийн гомдлыг үндэслэн прокуророос эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэмжээ хязгаарын дотор хэргийн зүйлчлэл, ялыг хүндрүүлж болно.”

4 дүгээр зүйл. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 1.8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг, 17.1 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн “найман жилээс” гэснийг “арван хоёр жилээс” гэж, 31.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг, 31.8 дугаар зүйлийн 1.2 дахь заалт, 31.9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “шүүхийн зөвшөөрөлгүй” гэснийг “хойшлуулшгүйгээр” гэж, 3.3 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн “Эрүүгийн хэргийг” гэснийг “Эрүүгийн хуулийн Арван есдүгээр бүлэг, Хорин хоёрдугаар бүлэгт заасан гэмт хэргийг таван шүүгч, бусад хэргийг” гэж, 31.12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “шүүхийн зөвшөөрөлгүй” гэснийг “Хойшлуулшгүйгээр” гэж, 34.16 дугаар зүйлийн 6, 7 дахь хэсгийн дугаарыг “7, 8” гэж, 37.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “Анхан шатны шүүхийн шийдвэр” гэснийг “Анхан шатны шүүх, анхан шатны журмаар хэрэг хэлэлцсэн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэр” гэж, мөн хэсгийн 1.2 дахь заалтын “анхан шатны шүүхийн шийдвэрийг” гэснийг “анхан шатны шүүх, анхан шатны журмаар хэрэг хэлэлцсэн давж заалдах шатны шүүхийн шийдвэрийг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 34.16 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн “нэг удаа” гэснийг хассугай.

Гарын үсэг